

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/80/2017
Identifikačné číslo spisu: 8713010442
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Daniel Hudák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8713010442.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka, sudcov JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 13. decembra 2017 v Bratislave, v trestnej veci obvineného F. S. a spol. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák., o dovolaní obvineného F. S. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2014, sp. zn. 1 To 15/2014, podľa § 382a, § 385 ods. 1, § 386, § 388 ods. 1 Tr. por. po zistení dôvodov dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., takto

rozhodol:

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2014, sp. zn. 1 To 15/2014, a v konaní, ktoré mu predchádzalo

bol porušený zákon

v ustanovení § 40 ods. 3 Tr. por., v neprospech obvineného F. S..

Tento rozsudok sa z r u š u j e v časti výroku o vine a treste u obvineného F. S..

Zrušuje sa aj rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/121/2013 zo dňa 13. februára 2014, v časti výroku o vine a treste u obvineného F. S..

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu Poprad sa p r i k a z u j e, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Poprad z 13. februára 2014, sp. zn. 4T/121/2013, boli obvinení M. O. a F. S. uznaní za vinných z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/,

ods. 2 písm. e/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

dňa 25.5.2013 v poobedňajších hodinách na hlavnom trhovisku v N. si po predchádzajúcej vzájomnej dohode spoločne kúpili od doposiaľ nestotožnenej osoby Hašiš (živica z rastlín rodu Cannabis) o hmotnosti 2 g s celkovým obsahom THC (tetrahydrokanabinolu) - účinnej látky rastliny konope (Cannabis) 45,8 %, z ktorej by bolo možné vyrobiť od 31 do 91 obvykle jednorazových dávok drogy, ktoré sú spôsobilé po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa a vrcholky rastliny konope o celkovej hmotnosti 1138,5 g s celkovým priemerným obsahom THC (tetrahydrokanabinolu) účinnej látky rastliny konope (Cannabis) 15,44 %, z ktorej by bolo možné vyrobiť od 5860 do 11385 obvykle jednorazových dávok drogy, ktoré sú spôsobilé po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa, kde rastliny rodu Cannabis (konope) a hašiš (živica z rastlín rodu Cannabis) sú zaradené v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok a účinná látka tetrahydrokanabinol (THC) je zaradená v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny psychotropných látok, kde dňa 25.5.2013 o 21.30 hod. na konci diaľnice D1 v smere jazdy A. -M., okr. A., bol povereným príslušníkom, Obvodného oddelenia PZ Poprad vyzvaný M. O. podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku na vydanie Hašiša (živica z rastlín rodu Cannabis) o hmotnosti 2 g s celkovým obsahom THC (tetrahydrokanabinolu) - účinnej látky rastliny konope (Cannabis) 45,8 % a sušiny rastlinného materiálu o hmotnosti 1,5 g s celkovým obsahom THC (tetrahydrokanabinolu) účinnej látky rastliny konope (Cannabis) 14,3 %, ktorý veci dobrovoľne vydal a následne toho istého dňa 25.5.2013 o 21.45 hod. na základe príkazu povereného príslušníka Obvodného oddelenia P Z Poprad, na vykonanie prehliadky nebytového priestoru podľa § 101 ods. 1 Trestného poriadku bola pri prehliadke osobného motorového vozidla zn. Renault Laguna, evidenčného čísla G. - XXXY. nájdená a zaistená sušina rastlinného o celkovej hmotnosti 1137 g s celkovým obsahom THC (tetrahydrokanabinolu) - účinnej látky rastliny konope (Cannabis) od 14,9 % do 18,5 %, pričom toto vozidlo viedol M. O. so spolujazdcom F. S. a celková hodnota vyššie uvedených drog predstavuje minimálne výšku 9 982 eur.

Za to bol obvinenému F. S. podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. na výkon uloženého trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zák. bol obvineným M. O. a F. S. uložený ochranný dohľad na dobu 1 (jedného) roka, a to každému z nich.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. súd uložil obvineným M. O. a F. S. ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Obvinenému M. O. bol podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, 7, § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 a 1/2 roka.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. na výkon uloženého trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. Okresný súd Poprad zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T/28/2013 zo dňa 02. júla 2013, právoplatný dňa 02. júla 2013, ktorým bol obvinenému M. O. uložený podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 39 ods. 2 písm. g/ ods. 4 a § 36 písm. l/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky, za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe a bolo mu uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze používania omamných a psychotropných látok a povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom, resp. iným odborníkom, programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na

tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podali obvinení M. O. a F. S. v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom z 30. apríla 2014, sp. zn. 1 To 15/2014, tak, že zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. b/, d/ Tr. por. napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že obvinených M. O. a F. S. uznal za vinných z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. formou spolupáchateľstva na skutkovom základe tam uvedenom.

Za to obvinenému F. S. podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. bol obvinený F. S. zaradený na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený ochranný dohľad na dobu 1 roka.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. mu bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Obvinenému M. O. bol podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 a 1/2 roka a podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. bol zaradený na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák., mu súd uložil ochranný dohľad na dobu 1 roka a podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd obvinenému M. O. uložil trest prepadnutia veci - kovovej drvičky trojdielnej v tvare valca o priemere 4 cm, výšky 3 cm s námetom hracích žetónov.

Odvolací súd podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste Okresného súdu Košice I sp.zn. 4T/28/2013 zo dňa 02. júla 2013, právoplatný dňa 02. júla 2013, ktorým bol obvinenému M. O. za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, d/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky, za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Dňa 8. septembra 2014 podali obvinení M. O. a F. S. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Karola Orolína na Okresnom súde Poprad proti vyššie uvedenému rozhodnutiu krajského súdu dovolanie, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por., pričom toto bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2015, sp. zn. 2 Tdo 57/2014, podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuté (pre nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Tr. por.).

Dňa 22. apríla 2016 bolo na príslušnom prvostupňovom súde zo strany obvineného F. S. opätovne podané dovolanie, tentokrát prostredníctvom obhajkyne JUDr. Marty Šuvadovej, a to proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por. Obvinený namietal, že obhajoba sa v rámci konania pred súdom prvého stupňa a v rámci dovolacieho konania sústredila (iba výlučne a najmä) na preukázanie nezákonnosti získania dôkazov voči odsúdeným pri ich zaistení. Naopak, preukázaniu iných skutočností (medzi ktoré patrí jednotný úmysel odsúdených, správnosť výpočtu jednorazových dávok a pod.) pozornosť venovaná nebola a to ani orgánmi činnými v konaní, ani súdmi, ktoré konali v tejto veci na jednotlivých stupňoch. Obvinený je toho názoru, že súd v napadnutom rozsudku nesprávne právne posúdil zistený skutok, keď síce ustálil skutkový stav, no došlo k nesprávnej právnej kvalifikácii skutku vo vzťahu k obvinenému, tiež nesprávne použil ustanovenia

Trestného poriadku, predovšetkým zásadu „in dubio pro reo“. Ďalej namietal, že v rozsudku taktiež absentuje, akými úvahami sa súd spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, resp. chýba logická súvislosť medzi zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením súdom.

Namietal, že v predmetnom prípade bol ustanovený ex offio spoločný obhajca pre spoluobvinených M. O. a F. S.. V tejto súvislosti poukázal na evidentný rozpor v záujmoch spoluobvinených, kedy nemožno ustanoviť obvineným za danej situácie spoločného obhajcu tak, ako vykonal súd, kedy v dôsledku uvedeného boli možnosti obhajoby obmedzené a porušené právo na spravodlivý proces. Obvinený zdôraznil, že nemal úmysel zakúpiť drogy vo väčšom rozsahu než je suma, ktorou disponoval a to 300 eur (množstvo maximálne 100 g), v dôsledku čoho podľa jeho názoru nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu uvedeného v odseku 2 § 172 Tr. zák., a preto u obvineného došlo pri jeho odsúdení k nesprávnej právnej kvalifikácii jeho skutku. V súvislosti s nezákonnosťou vykonaných dôkazov má za to, že KEÚ PZ v konečnom dôsledku nie je oprávnený stanovovať pojem obvyklej jednorazovej dávky a ani jej množstvo. Tento záver je oprávnený stanoviť výlučne súd, a to na základe vykonaného dokazovania.

Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1 To 15/2014 zo dňa 30. apríla 2014 bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 12, § 119 a § 168 Trestného poriadku, ako aj v ďalších jeho ustanoveniach, a to v neprospech obvineného, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1 To 15/2014, zo dňa 30. apríla 2014 a rozsudok Okresného súdu v Poprade, sp. zn. 4T 121/2013, zo dňa 13. februára 2014 a aby podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu v Poprade, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor sa k podanému dovolaniu obvineného nevyjadril v súdom stanovenej lehote.

Uznesením sp. zn. 6Tdo/74/2016 zo dňa 21. decembra 2016 Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného F. S. odmietol.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky bola dňa 12. apríla 2017 doručená sťažnosť F. S., ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Tdo/74/2016 z 21. decembra 2016.

Ústavný súd uznesením č. k. I ÚS 310/2017-14 zo dňa 07. júna 2017 prijal sťažnosť F. S. na ďalšie konanie a dňa 31. augusta 2017 vyslovil nálezom I. ÚS 310/2017-34 porušenie základných práv F. S. podľa § 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Tdo/74/2016 z 21. decembra 2016. Ústavný súd uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Tdo/74/2016 z 21. decembra 2016 zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a uložil mu povinnosť uhradiť F. S. trovy právneho zastúpenia v sume 374,81 eur na účet jeho právneho zástupcu v lehote dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

Ústavný súd v odôvodnení nálezu uviedol, že záujmy oboch obvinených si odporovali už v prípravnom konaní, čo je zrejmé z uznesenia o vznesení obvinenia z 26. mája 2013. Uvedeným uznesením bolo obom obvineným, teda sťažovateľovi a aj obvinenému M. O. vznesené obvinenie z obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. e) Tr. zák. formou spolupáchateľstva a to napriek tomu, že zo samotného odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že hašiš si mal kúpiť každý z obvinených sám, za vlastné finančné prostriedky, pričom obvinený M. O. kúpil hašiš za sumu 2.000,- eur a sťažovateľ iba za 300,- eur, čo tvrdili obaja obvinení vo svojich výpovediach. Prekážku ustanovenia spoločného obhajcu viacerým obvineným podľa § 40 ods. 3 Tr. zák. pre konflikt záujmov je potrebné považovať aj okolnosť, keď obvinení zo spáchania skutku formou spolupáchateľstva, vypovedajú už v prípravnom konaní o podstatných okolnostiach skutku rozdielne, čo objektívne bráni spoločnému obhajcovi v možnosti poskytnúť právnu pomoc v rovnakej kvalite, akú by mohol poskytnúť, ak by bol ustanovený za obhajcu iba jednému z nich. Z uvedeného dôvodu Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval

porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy, pričom úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bude opätovne sa vysporiadať s argumentáciou sťažovateľa obsiahnutou v dovolaní proti rozsudku krajského súdu týkajúcej sa porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom, ku ktorému malo dôjsť ustanovením spoločného obhajcu sťažovateľovi a ďalšiemu obvinenému.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní (už v predchádzajúcom konaní o dovolaní sp. zn. 6Tdo/74/2016) skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. augusta 2017, sp. zn. I. ÚS 310/2017-34 so zameraním na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým obvinený podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu a zistil, že je dovolanie obvineného je z časti dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 382a Tr. por. dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 2 ods. 9 Tr. por. každý, proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu.

Podľa § 40 ods. 3 Tr. por. ak je obvinených niekoľko, ustanoví sa tým, ktorých záujmy si v trestnom konaní neodporujú, spravidla spoločný obhajca.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Z dôvodu, že ústavný súd namietané uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, najvyšší súd bol povinný opätovne rozhodnúť o dovolaní obvineného, pričom bol viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadreným v jeho náleze.

Článok 6 ods. 3 písm. b/ až d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konkretizuje minimálne právo na obhajobu. Aby pomoc obhajcu nebola len formálna, je dôležité, aby obhajca realizoval právnu pomoc svojmu klientovi (obvinenému, resp. obžalovanému) bez akýchkoľvek obmedzení napr. aj vo forme konfliktu záujmov jeho dvoch klientov, ktorých obhajuje v tom istom konaní. Nezodpovedá právu na spravodlivý proces situácia, ak jeden a ten istý obhajca, má „pomáhať“ - obhajovať v tej istej veci dvoch obžalovaných, ktorých záujmy si odporujú. Uvedené sa vzťahuje na trestné konanie ako celok. (Uznesenie Najvyššieho SR 2To/10/2015).

Porušenie základných práv obvineného v konaní bolo dňa 31. augusta 2017 vyslovené nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 310/2017-34 podľa § 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v dôsledku čoho bolo zrušené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Tdo/74/2016 z 21. decembra 2016. Ústavný súd uviedol, že záujmy obvineného F. S. a spoluobvineného M. O. si odporovali už v prípravnom konaní, čo je zrejmé z uznesenia o vznesení obvinenia z 26. mája 2013. Podľa jeho názoru za prekážku ustanovenia spoločného obhajcu viacerým obvineným podľa § 40 ods. 3 Tr. zák. pre konflikt záujmov je nutné považovať aj skutočnosť, ak obvinení vypovedajú už v prípravnom konaní o podstatných okolnostiach skutku rozdielne, čo objektívne bráni spoločnému obhajcovi v možnosti poskytnúť právnu pomoc v rovnakej kvalite, akú by mohol poskytnúť ak by bol ustanovený za obhajcu iba jednému z nich.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyššie uvedených dôvodov (so zreteľom na citovaný nález ústavného súdu a ustanovenie § 382a Tr. por.) určil vo veci termín neverejného zasadnutia, na ktorom viazaný právnymi názormi ústavného súdu rozhodol o dovolaní obvineného tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Aj napriek skutočnosti, že obvinený nenamietal, že bolo porušené jeho právo na obhajobu ani v pôvodnom ani v odvolacom konaní, čo by zakladalo postup dovolacieho súdu podľa § 371 ods. 4 Tr. por., (tak ako to vyslovil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení II. ÚS 499/2016 dňa 15.06.2016), najvyšší súd nemohol postupovať v zmysle tohto ustanovenia, nakoľko sa jednalo o veľmi závažné porušenie základných práv vyplývajúce nielen zo zákona ale aj z ústavy Slovenskej republiky.

Úlohou okresného súdu preto bude zvážiť postup podľa § 243 ods. 1 Tr. por. alebo možnosť rozhodnutia podľa § 244 písm. a - j/ Tr. por., či nariadenia hlavného pojednávania podľa § 244 písm. k Tr. por. V prípade postupu podľa § 244 ods. 1 písm. k/ Tr. por. bude nutné vyzvať obvineného aby si obhajcu zvolil (§ 40 ods. 1 Tr. por.), prípadne preukázal, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby (§ 40 ods. 2 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.